
HelseOmsorg 21-rådet

Dato Torsdag 15. juni 2023, kl. 10.00-14.00**Sted** Forskningsrådets lokaler i Drammensveien 288

- Til stede: Per Morten Sandset, UiO (leder)
Esperanza Diaz, UiB
Stein Olav Skrøvseth, Nasjonalt senter for e-helseforskning
Sveinung Tornås (sak 28/3/23-33/3/23)
Baard Christian Schem, Helse Vest
Veronika Barrabes, Novartis
Lilly Ann Elvestad, Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon
Siri Forsmo, NTNU
Monica Fossnes Petersson
Tarje Bjørgum, NHO, Abelia (digitalt på sak 30/3/23)
Ingrid Stenstadvold Ross, Kreftforeningen (digitalt på sak 30/3/23)
- Forfall: Knut Inge Klepp, Folkehelseinstituttet
Gro Jamtvedt, OsloMet
Kristin Weidemann Wieland, KS
Marte Kvittum Tangen, Norsk Forening for Allmenntmedisin (NFA)
Wenche Dehli, Trondheim kommune
Øivind Enger, Sarsia Seed
- Observatører: Hjørdis Møller Sandberg, HOD
Helene Brandstorp, Helsedirektoratet
Monica S. Johansen, HOD (deler av møtet digitalt)
- Til stede fra Forskningsrådet/HelseOmsorg21-sekretariatet:
Henrietta Blankson, spesialrådgiver
Tine Thorbjørnsen, seniorrådgiver
Katrine Rolid, seniorrådgiver
Karianne Solaas, spesialrådgiver
Renate Margrete Simonsen (sak 30/3/2023-31-33/3/23)

Sak 22/3/23 Godkjenning av innkalling og sakliste

Vedtak: *Innkallingen og sakslisten godkjennes.*

Sak 23/3/23 Spørsmål om habilitet

Inhabilitet ble vurdert for sakene på dagens møte.

Vedtak: *Det er ikke knyttet inhabilitet til noen av sakene på rådsmøtet.*

Sak 24/3/23 Godkjenning av referat fra møte 2/2023, 20. mars 2023

Ingen merknader var meldt inn til merknadsfristen. Referatet ble lagt frem for godkjenning.

Vedtak: *Referatet godkjennes.*

Sak 25/3/23 Orienteringer

Følgende orienteringer ble gitt:

- Rådet har svart på tre høringer og gitt to innspill siden forrige møte.
- Veikartet for helsenæringen er i prosess, men med utsatt forventet publisering til over sommeren.
- Rådets møte med HOD, KD og KDD om KSF er ytterligere utsatt, men KS har hatt et konstruktivt møte med departementene om saken. De har koplet dette mest mot KDs ansvarsområde.
- Rådet har et eget arrangement og er medarrangør på to andre arrangementer under Arendalsuka 2023. Rådet ble oppdatert om status for disse.
- Monica Fossnes Petersson fra KS orienterte om evaluering av piloteringen av KSF. Foreløpige funn legges frem i slutten av september, og frist for ferdigstillelse er midten av november. KS vil komme tilbake med orientering og rådet vil følge det opp.

Sak 26/3/23 Oppfølging vårwebinar

Det ble foretatt en evaluering av webinaret rådet arrangerte 9. juni om sosial ulikhet og helsekompetanse i Forskningsrådets nye studio. Det var drøyt 200 påmeldte og 126 deltakere som fulgte webinaret.

Rådet var i hovedsak fornøyd med webinaret. Arrangementet var profesjonelt gjennomført og det var gode paneldeltagere som brakte inn ulike og brede perspektiver. Det var imidlertid noe overlapp mellom sesjonene og kompetansen til deltagerne. Det ble understreket at de som skal moderere sesjonene bør delta aktivt i forberedelsene for at arrangementet skal bli best mulig. Det var enighet om at slike webinar bør maksimalt vare 1,5 time.

Rådet tror potensialet for tilhørere er større enn deltakelsen så langt, og det bør derfor jobbes mer med markedsføringen ved neste arrangement.

Opptak av webinaret blir tilgjengelig både på nettsidene til Forskningsrådet og til HelseOmsorg21. Det vil opplyses om at lyden er dårlig i starten av opptaket.

Arbeidsgruppen for webinaret har som mål å utarbeide et skriftlig produkt som skal formidles i et egnet medium før kommunevalget denne høsten.

Monica Fossnes Petersson går inn som tredje medlem av arbeidsgruppen for høstwebinaret.

Vedtak: *Sekretariatet følger opp forslagene som framkom i møtet.*

Sak 27/3/23 Profilering av rådets aktiviteter

Ifølge rådets mandat skal rådet delta i samfunnsdebatten og bidra til formidlingsarbeid via nettsiden og andre relevante kanaler.

Avdelingsdirektør Vikki Cruz, Forskningsrådet, innledet om hvordan Forskningsrådet kan bidra til økt synlighet av rådet. Rådet har mulighet til å annonsere sine arrangementer gjennom Forskningsrådets nettside og nyhetsbrev, som er godt besøkt.

Kost-nytte og kapasitet må vurderes for om rådet skal ha en egen LinkedIn-profil og andre kommunikasjonsiltak. Rådet har kommunisert i økende grad og det krever betydelige ressurser å bygge mer merkevare. Det ble understreket at det er sakene som er viktig å profilere og som bygger merkevaren rådet trenger. Kronikker kan være bedre utgangspunkt for spredning enn innlegg på sosiale medier. Det ble også diskutert hvordan rådet kan samarbeide med kommunikasjonsansvarlige på rådsmedlemmenes institusjoner for å få økt spredning av rådets saker og aktiviteter.

Saken vil følges opp i neste møte.

Vedtak: *Rådet ber sekretariatet følge opp kommunikasjonsarbeidet i tråd med diskusjonene på møtet.*

Sak 28/3/23 Anbudskonkurranser i EU – relevans for helsenæringen i Norge?

Irene Olausen, Helsedirektoratet, innledet om EU4Health, og Susanne Abusdal Hegg, Helsedirektoratet, gjennomgikk mer spesifikt om arbeid og funn innenfor anbudskonkurranser 2021-2023. Presentasjonen er vedlagt referatet.

Norge forhandler om full tilknytning til EUs helseregion. Det er viktig at norske bedrifter får del av et større marked internasjonalt. Det er behov for mer kunnskap for å vurdere relevansen for norsk deltakelse i EU4Healths utlysninger (som er anbudskonkurranser). I 2023 er utlysningene innenfor kriseberedskap, folkehelse, helsesystemer og helsepersonell, digitalisering og også kreft. Analyse av tidligere kontraktvinnere viser at mer enn halvparten er næringsaktører, og mange er belgiske. De fleste kontraktene har samarbeid, ofte offentlig-privat, og private konsultantselskaper deltar i alle de store konsortiene.

Rådet mener at EU4Health er svært viktig og godt tilpasset Norge tidsmessig og kan være drahjelp for arbeidet med helsenæringen som satsingsområde i Norge.

Rådet påpekte viktigheten av samarbeid på tvers av departementer og direktorater, og påkobling av virkemiddelapparatet.

Vedtak: *Rådet tar saken til orientering og ber Helsedirektoratet ta med seg innspillene som framkom på møtet.*

Sak 29/3/23 European Health Data Space – status på nasjonalt og europeisk nivå

Håvard Kolle Riis, Direktoratet for e-helse, orienterte om sekundærbruken innenfor forordningsforslaget EHDS, status for relevant arbeid nasjonalt og hvordan ny organisering av helseforvaltningen kan påvirke arbeidet. Presentasjonen er vedlagt referatet.

Det skal etableres ett Health Data Access Body i hvert land, som Norge er godt i gang med gjennom Helsedataservice med felles digitalt søknadsskjema, saksbehandlingssystem, metadatakatalog mm. Norge deltar sammen med andre EU-land i flere prosjekter og søker om ytterligere prosjekter for å etablere det som kreves i EHDS. Mye tyder på at EU vil bli strengere på semantikk på dataene framover. Det jobbes også med teknologi slik at man kan jobbe føderert med dataene, evt. at dataene samles regionalt eller nasjonalt før de sendes til EU. Journaldata ligger også inne i EHDS-arbeidet for sekundærbruk (HealthData@EU) på sikt.

Det jobbes parallelt på nasjonalt nivå. Det jobbes på kort sikt for å effektivisere utleveringen av data fra registrene, og det er etablert samarbeid med microdata.no om å forvalte helsedata i microdata.no. Det arbeidet med persondata ut over helsedata. Alle registerforvalterne på helseområdet pluss SSB og NSD er koplet på dette arbeidet. Det er etablert en styringsgruppe for data- og analysetjenester, og det jobbes konkret med å få til en helhet med etablerte analysefasiliteter i UH-sektoren.

Bedre utnyttelse av helsedata er et av målene med ny organisering av helseforvaltningen. Lov- og forskriftsendringer som følge av ny organisering skal på høring med frist 1.9.2023. Et gjennomføringsprosjekt skal konkretisere endringene i organisering av den sentrale helseforvaltningen.

Det er store forskjeller i hvor langt europeiske land har kommet i arbeidet med nordiske land i front. Et felles europeisk løft vil ta tid, så det kan bli start i noen områder/land før andre.

Vedtak: *Rådet tar presentasjonen til orientering. Rådet ønsker å holdes løpende orientert om relevante endringer i nasjonal infrastruktur, organisering og juridiske forhold.*

Sak 30/3/23 Helseindustri som eksportsatsing

Helseindustri er lansert som den 4. eksportfremmende satsingen. Sekretariatet ga en løypemelding om arbeidet med satsingen. Rådet ved sekretariatet er godt koblet på prosessen og jobber spesifikt med å innhente innspill fra virkemiddelaktører, næringslivsorganisasjoner og andre relevante organisasjoner om forutsetninger for å øke helseindustriens eksportandeler. Sekretariatet ga en kort orientering om innspillene som har kommet inn så langt. Rådet ga innspill til organisasjoner som bør inviteres til å gi innspill.

Rådet presiserte at eksportsatsingen er en spesielt viktig sak for rådet og noe de ønsker å bruke tid og ressurser på. Det ble understreket at rådet kan ta en viktig koordineringsrolle siden rådet er det eneste organet hvor alle sektorer som jobber med helse og omsorg er representert.

Rådet foreslår at sak 28/3/2023 (Anbudskonkurranser i EU) bør sees i sammenheng med eksportsatsingen.

Vedtak: *Rådet tar informasjonen til etterretning og støtter det videre arbeidet med eksportsatsingen.*

Sak 31/3/23 Rådets prioriteringer – på kort og lengre sikt

Rådet har i to to-årsperioder, 2020-2021 og 2022-2023, hatt handlingsplaner for å konkretisere oppfølging av HelseOmsorg21-strategien og etterfølgende strategiske dokumenter. Rådet hadde en første diskusjon om prosess for utarbeidelse av ny/revidert handlingsplan for 2024-2025.

Rådet diskuterte også om det bør igangsettes en prosess for å revidere HelseOmsorg21-strategien fra 2014. Det ble blant annet understreket at en ny strategi kan mobilisere sektoren bredere enn rådsarbeidet alene.

Det ble foreslått å gjennomføre en intern workshop til høsten om

- 1) Handlingsplan for rådet for perioden 2024-2025
- 2) Status for måloppnåelsen av HelseOmsorg21-strategien og utvikling innenfor strategiens satsingsområder som grunnlag for diskusjon om behov for å revidere/oppdatere HelseOmsorg21-strategien.

Det ble presisert at det er viktig at hele rådet deltar i workshopen og at alle sektorer som er representert i rådet blir engasjert i arbeidet.

Vedtak: *Rådet ber sekretariatet følge opp saken i tråd med diskusjonen på møtet.*

Sak 32/3/23 Eventuelt

Vedtak: *Intet.*

Sak 33/3/23 Evaluering av møtet

- Det er problematisk at rådet er langt i fra å være fulltallige i møtet.
- Rådsmedlemmene oppfordres til å spille inn saker som de ønsker at settes på agendaen i kommende møter.

Vedtak: *Intet.*